

Vastaanko lapseni puolesta?

Lyhyt vastaus on: 'Et!'

On luonnollista ottaa ohjat käsiinsä, kun näkee lapsensa jähmettyvän. Mutta jos lapsi tottuu siihen, että toinen vastaa aina hänen puolestaan, hän tottuu ottamaan hiljaisen roolin aina, kun tuo toinen on läsnä. Jonakin päivänä lapsesi vastaa ja on tärkeää, että kaikki on kohdallaan, kun hän on valmis puhumaan.

Muutama Kultainen Sääntö:

Älä vastaa lapsesi puolesta. Jos omaksut tässä lehtisessä kerrotun käytännön, lapsesi oppii, ettei ole niin vaarallista, jos joku kysyy jotakin; kaikki tuntuvat pysyvän rauhallisina, vastaa hän tai ei. Lapsen olo sosiaalisissa tilanteissa helpottuu merkittävästi.

Älä painosta lastasi vastaamaan. Totea rauhallisesti, että on hyvä, jos hän vastaa, ja yhtä hyvä, jos ei. Tiedät, että hän yrittää kovasti ja tekee parhaansa.

Älä pyydä anteeksi lapsesi puhumattomuutta. Lapsi kokee silloin tehneensä jotakin väärin. Jos tarpeen, voit aina jälkikäteen selittää, että lapsesi ei ollut epäkohtelias, ja kertoa, miltä sinusta tuntuu, kun muut eivät näe lastasi sellaisena kuin hän on.

Ja nyt pidempi vastaus...

Seuraa tässä lehtisessä kuvattua käytäntöä aina, kun joku kysyy lapseltasi kysymyksen. Hämmästy, kuinka paljon tilanne helpottuu ja kuinka nopeasti lapsesi pystyy jo vastaamaan itse. Jos lapsesi puhuu hyvin hiljaa, älä pyydä häntä puhumaan kovempaa. Kysy henkilöltä, joka odottaa vastausta: 'Saitko vastauksen?'. Toinen usein arvaa ja lapsesi nyökkää tai ravistaa päätään. Ja muista – vaikka et aio vastata lapsesi puolesta, voit hyvin toistaa, mitä hän sanoi!

Pienemmille lapsille ei yleensä tarvitse kertoa, mitä teet ja miksi, mutta jos lapsi kysyy tai jos haluat valmistella vanhempaa lasta, hyödynnä seuraavaa selitystä:

Miksi tämä toimii? Lapsi oppii, *ilman minkäänlaista painostusta*, että:

- * kysymykset on tarkoitettu sille, jolta kysytään – kukaan muu ei vastaa
- * tiedät, että hänen vastaamisensa alkaa sujua hyvin, kun hän jatkaa yrittämistä
- * *se ei ole mikään iso juttu*, jos hän ei onnistu – ketään ei haittaa, on silti hyvä päivä!

jatkuu...

1. **ODOTA** kokonaiset 5 sekuntia (laske hitaasti viiteen).

Oikein hyvä, jos lapsesi nyökkää tai ravistaa päätään ilmaistakseen 'kyllä/ei'. Sano jotakin, jotta keskustelu voi edetä, esim. 'Kyllä, tulimme viime viikolla, eikö vain?' Toisenlaisiin kysymyksiin lapsen on todennäköisesti helpompi vastata, jos et katso häntä, näperrä vaikka jotakin, jos se auttaa!

2. Jos lapsi ei reagoi, keskustele kahden hänen kanssaan:

- * rauhallisesti **toista** kysymys, tai
- * muuta se **valinnaksi** 'X vai Y?' tai
- * **muotoile** kysymys **uudelleen** siten, että lapsesi voi vastata siihen 'Kyllä' tai 'Ei' tai nyökätä tai ravistaa päätään.

3. **ODOTA** kokonaiset 5 sekuntia. Katso lastasi, jotta hän ei voi kuiskata korvaasi.

Jos lapsesi vastaa tai elehtii, hymyile ja auta tilannetta eteenpäin sanomalla jotakin. Säästä kaikki myönteinen palaute ja kehut kahdenkeskiseen hetkeen – lapsi ei halua, että hänen puhumiseensa kiinnitetään julkisesti huomiota.

4. Jos lapsi ei reagoi, **JATKA KESKUSTELUA** vastaamatta, esim.

- * sano lapsellesi 'Tuota täytyy miettiä, eikö vain?' tai 'Kerro minulle myöhemmin'
- * kysy toiselta henkilöltä jotakin, jotta huomio siirtyy pois lapsesta
- * vaihda aihetta
- * hyvästele kysyjä

ODOTA ⇨ **TOISTA/UUDELLEENMUOTOILE** ⇨ **ODOTA** ⇨ **ETENE**